శ్రీ త్రినాథ వ్రతం

పవిత్రీకరణ:-

అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాంగతోపి వా | యస్స్మరేత్పుండరీకాక్షం | సబాహ్యాభ్యంతరశ్శుచి: పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్షాయ నమః ||

(అని శిరస్సుపై ఉదకము చల్లుకొనవలెను).

దీపారాధనం:-

శ్లో|| భో దీప దేవి రూపస్త్వం కర్మసాక్షీ హ్యవిఘ్నకృత్ యావత్పూజాం కరిష్యామి తావత్వం సుస్థిరా భవ | దీపారాధన ముహూర్తః సుముహూర్తోస్తు ||

(దీపారాధన చేసి దీపపు కుంది మొదట్లో పుష్పాలుకానీ, అక్షతలుగానీ ఉంచి నమస్కరించవలెను).

ఆచమనం:-

1.ఓం కేశవాయ స్వాహా,2.ఓం నారాయణాయ స్వాహా, 3.ఓం మాధవాయస్వాహా

(అని 3 సార్లు నీళ్ళను త్రాగి చేతులు కడుక్కొని క్రింది నామాలు ఉచ్ఛరించ వలయును).

4. ఓం గోవిందాయనమః
5. ఓం విష్ణవే నమః
6. ఓం మధుసూదనాయ నమః
7. ఓం త్రివిక్రమాయ నమః
8. ఓం వామనాయ నమః
9. ఓం శ్రీధరాయ నమః
10. ఓం హృషీకేశాయ నమః
11. ఓం పద్మనాభాయ నమః
12. ఓం దామోదరాయ నమః
13. ఓం సంకర్షణాయ నమః
14. ఓం వాసుదేవాయనమః
15. ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః
16. ఓం అనిరుద్ధాయ నమః
17. ఓం పురుషోత్తమాయ నమః
18. ఓం అధోక్షజాయ నమః
19. ఓంనారసింహాయనమః
20. ఓం అచ్యుతాయ నమః
21. ఓం జనార్ధనాయ నమః
22. ఓం ఉపేంద్రాయ నమః
23. ఓం హరయే నమః
24. ఓం శ్రీకృష్ణాయనమః
25. ఓం శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః

గణపతి పూజ:-

యశ్శివో నామ రూపాభ్యాం యా దేవీ సర్వమంగళా |

తయో స్సంస్మరణాత్పుంసాం సర్వతో జయ మంగళమ్ ||

లాభస్తేషాం జయస్తేషాం కుతస్తేషాం పరాభవః

ఏషామిన్దీవరశ్యామో హృదయస్థో జనార్దనః ||

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ||

సర్వమంగళ మాంగళ్యే శివే సర్వార్థసాధికే |

శరణ్యే త్ర్యంబకే దేవి నారాయణి నమోస్తుతే

శ్రీలక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః |

ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః |

వాణీహిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః |

శచీపురందరాభ్యాం నమః |

అరుంధతీవసిష్ఠాభ్యాం నమః |

శ్రీసీతారామాభ్యాం నమః |

సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః |

అయం ముహూర్తస్సుముహూర్తో అస్తు..

భూః శుద్ధి:-

ఉత్తిష్ఠన్తు భూతపిశాచాః ఏతే భూమిభారకాః || ఏతేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే ||

(అక్షతలు వాసన చూసి వెనుకకు వేసికొనవలెను)

ప్రాణాయామము:-

(ముక్కు పట్టుకొని క్రింది మంత్రము చదువవలయును)

ఓం భూః ఓం భువః ఓగ్ం సువః ఓం మహః ఓం జనః ఓం తపః ఓంగ్ం సత్యం ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ఓం ఆపోజ్యోతి రసోఅమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్॥

సంకల్పం:-

మమ ఉపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రత్యర్థం, శుబే శోభన ముహూర్తే శ్రీ మహావిష్ణో రాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య ఆద్య బ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్ధే శ్వేతవరాహకల్పే వైవస్వత మన్వంతరే కలియుగే ప్రధమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే మేరోర్ధక్షిణదిగ్భాగే శ్రీశైలస్య ఈశాన్య ప్రదేశే భగవత్సన్నిధౌ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానే______సంవత్సరే________ఆయనే________ఋతౌ_______మాసే___________పక్షే ______తిధౌ ______ వాసరే శుభనక్షత్రే శుభయోగే శు భకరణే ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శ్రీమాన్ _________గోత్రోద్భవస్య_______నామధ్యేయస్య మమ సహ కుటుంబానాం క్షేమ స్థైర్య, విజయ, వీర్య, అభయ, ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్ధ సిద్ధ్యర్థం, శ్రీ త్రినాథ స్వామి దేవాత ప్రీత్యర్థం, శ్రీ త్రినాథ స్వామి దేవాత ముద్దిశ్య, శ్రీ త్రినాథ స్వామి దేవాత ప్రీత్యర్థే ఏవచ్ఛక్తి ధ్యానావానాది షోడశోపచార పూజం కరిష్యే....

ఆది నిర్విఘ్న పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీ మహాగణధిపతి పూజం కరిష్యే... తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే...

కలశపూజ:-

శ్లో॥ కలశస్యముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్రస్సమాశ్రితః ।

మూలే తత్రస్థితో బ్రహ్మే మధ్యే మాతృగణాః స్మృతా॥

కుక్షౌతు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా ।

ఋగ్వేదోథ యజుర్వేదః సామవేదో హ్యథర్వణః ॥

అంగైశ్చ సహితా సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః |

మం|| ఓం ఆకలశేషు ధావతి పవిత్రే పరిషిచ్యతే | ఉక్థైర్యజ్ఞేషు వర్ధతే ||

ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వాభూతాన్యాపః ప్రాణావా ఆపః

పశవ ఆపోన్న మాపోమృత మాపస్సమ్రాడాపో |

విరాడాపస్స్వరాడాప శ్ఛన్దాగ్ంష్యాపో జ్యోతీగ్ ష్యా పో యజూగ్ ష్యాప

స్సత్యమాప స్సర్వాదేవతా ఆపో భూర్భువస్సువరాప ఓమ్

శ్లో|| గంగే చ యమునే చైవ గోదావరి సరస్వతి |

నర్మదే సింధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ||

ఆయాంతు దేవపూజార్థం దురితక్షయ కారకాః ||

దేవానాం సంప్రోక్షః...అని కలశం లో నీళ్లు దేవత మీద,

ఆత్మనామ్ సప్రోక్షః...అని మీ మీద

పూజా ద్రావ్యని సంప్రోక్షః అని పూజ సామాగ్రి మీద చల్లుకోవాలి.

<u>గణపతి ధ్యానం :-</u>

ఓం గణానాంత్వా గణపతిగ్ం హవామహే కవింకవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్ |

జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణ స్పత ఆనశ్శృణ్వన్నూతిభిస్సీదసాదనమ్||

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః || ధ్యాయామి || ధ్యానం సమర్పయామి||

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆవాహయామి ఆవాహనం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః రత్నసింహాసనం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆచమనం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః పంచామృత స్నానం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః నూతన వస్త్రం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః గంధం సమర్పయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః పుష్పైః పూజయామి

నామపూజా (గణపతికి ఉన్న క్రింది 16 పేర్లను స్మరించాలి)

1. ఓం సుముఖాయ నమః
2. ఓం ఏకదంతాయ నమః
3. ఓం కపిలాయ నమః
4. ఓం గజకర్ణకాయ నమః
5. ఓం లంబోదరాయ నమః
6. ఓం వికటాయ నమః
7. ఓం విఘ్నరాజాయ నమః
8. ఓం గణాధిపాయ నమః
9. ఓం ధూమ్రకేతవే నమః
10. ఓం గణాధ్యక్షాయ నమః
11. ఓం ఫాలచంద్రాయ నమః
12. ఓం గజాననాయ నమః
13. ఓం వక్రతుండాయ నమః
14. ఓం శూర్పకర్ణాయ నమః
15. ఓం హేరంబాయ నమః
16. ఓం స్కందపూర్వజాయ నమః

షోడశనామభిః పూజయామి.

పైవిధంగా చెబుతూ ఈ క్రింది ఉపచారాలు సమర్పించాలి.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ధూపం సమర్పయామి (అగరబత్తి వెలిగించాలి)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః దీపం సమర్పయామి (దీపం చూపించాలి)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః నైవేద్యం సమర్పయామి (అరటిపండ్లు నివేదించాలి)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః తాంబూలం సమర్పయామి (తాంబూలం సమర్పించాలి)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః నీరాజనం సమర్పయామి (కర్పూర నీరాజనం)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః మంత్రపుష్పం సమర్పయామి.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారం సమర్పయామి.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ప్రార్ధన నమస్కారం సమర్పయామి.

పై విధంగా చెబుతూ అక్షతలతో గణపతి పూజ చేయాలి.

పునరాచమీనియం:-

1.ఓం కేశవాయ స్వాహా,2. ఓం నారాయణాయ స్వాహా, 3. ఓం మాధవాయస్వాహా

(అని 3 సార్లు నీళ్ళను త్రాగి చేతులు కడుక్కొని క్రింది నామాలు ఉచ్ఛరించ వలయును).

4. ఓం గోవిందాయనమః
5. ఓం విష్ణవే నమః
6. ఓం మధుసూదనాయ నమః
7. ఓం త్రివిక్రమాయ నమః
8. ఓం వామనాయ నమః
9. ఓం శ్రీధరాయ నమః
10. ఓం హృషీకేశాయ నమః
11. ఓం పద్మనాభాయ నమః
12. ఓం దామోదరాయ నమః
13. ఓం సంకర్షణాయ నమః
14. ఓం వాసుదేవాయనమః
15. ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః
16. ఓం అనిరుద్ధాయ నమః
17. ఓం పురుషోత్తమాయ నమః
18. ఓం అధోక్షజాయ నమః
19. ఓంనారసింహాయనమః
20. ఓం అచ్యుతాయ నమః
21. ఓం జనార్ధనాయ నమః
22. ఓం ఉపేంద్రాయ నమః
23. ఓం హరయే నమః
24. ఓం శ్రీకృష్ణాయనమః
25. ఓం శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః

పూర్వ సంకల్పం :-

పూర్వ సంకల్ప ప్రకారేణ శ్రీ త్రినాథ స్వామి దేవతా ముద్దిశ్య శ్రీ త్రినాథ స్వామి దేవతా ప్రీత్యర్థం సంభవద్భిః ద్రవ్యైః ఉపచారైః సంభవితా ప్రకారేణ, యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది కల్పోక్త విధానేన షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే ||

(అక్షతలు నీళ్ళు పళ్ళెములో విడిచి పెట్టవలెను).

శ్రీ త్రినాథ వ్రతం

1. **ధ్యానం: -**

నమో స్త్వనన్తాయ సహస్రమూర్తయే

సహస్రపాదాక్షి శిరోరుబాహవే |

సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటీయుగధారిణే నమః ||

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః ధ్యాయామి ధ్యానం సమర్పయామి

2. **ఆవాహనం: -**

సహస్ర శీర్షా పురుషః సహస్రాక్ష సహస్రపాత్

స భూమిం విశ్వతో వృత్వా అత్యతిష్ఠదశాంగులం

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః ఆవాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

3. **ఆసనం:-**

పురుష ఏ వేదగుం సర్వం యద్భూతం యచ్చ భవ్యం

ఉతామృతత్వ స్యేశానః యదన్నతేనాతిరోహతి

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః ఆసనం సమర్పయామి

4. **పాద్యం:-**

ఏతావానస్య మహిమా అతో జ్యాయాగ్ శ్చ పూరుషః

పాదోస్య విశ్వా భూతాని త్రిపాదస్యామృతం దివి

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి

5. **అర్ఘ్యం: -**

త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః పాదో స్యేహా భవాత్పునః

తతో విష్వఙ్క్రామత్ సాశనానశనే అభి

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

6. ఆచమనం:-

తస్మాద్విరాడజాయత విరాజో అధిపూరుషః

స జాతో అత్యరిచ్యత పశ్చాద్భూమి మథో పురః

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః ముఖం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

7. శుద్ధోదక స్నానం: -

యత్పురుషేణ హవిషా దేవా యజ్ఞమతన్వత

వసంతో అస్యా సీదాజ్యం గ్రీష్మ ఇధ్మశ్శరద్ధవిః

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి ... స్నానాంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి

8. వస్త్రం:-

సప్తాస్యాసన్పరిధయః త్రిస్సప్త సమిధకృతాః

దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానాః అభద్నన్ పురుషం పశుం

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః వస్త్రం సమర్పయామి

9. యజ్ఞోపవీతం: -

యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతేః యత్సహజం పురస్తాత్ ఆయుష్యం అగ్రియం ప్రతిముంచ శుభ్రం యజ్ఞోపవితం బలమస్తు తేజః

తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌక్షన్న్ పురుషం జాత మగ్రతః

తేన దేవా అయజంత సాధ్యా ఋషయశ్చయే

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి

10. గంధం: -

తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః సంభృతం పృషదాజ్యం

పశూగుస్తాగ్ శ్చక్రే వాయవ్యాన్ ఆరణ్యాన్ గ్రామ్యాశ్చయే

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః గంధం ధారయామి.

11.ఆభరణం:-

తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః ఋచస్సామాని జజ్ఞిరే

చందాగుంసి జజ్ఞిరే తస్మాత్ యజుస్తస్మాదజాయత

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః ఆభరణం సమర్పయామి

12.పుష్పం:-

తస్మాదశ్వా అజాయంత యే కే చోభయాదతః

గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్ తస్మాజ్జాతా అజావయః

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః పుష్పం సమర్పయామి

13.త్రినాథ అష్టోత్తరశత నామవాళిః పూజ

1. ఓం భూతాత్మనే నమః
2. ఓం అవ్యయాయ నమః
3. ఓం పురుషాయ నమః
4. ఓం పరమాత్మాయ నమః
5. ఓం బలాయ నమః
6. ఓం భూతకృతే నమః
7. ఓం శర్వాయ నమః
8. ఓం ముకుందాయ నమః
9. ఓం అమేయాత్మనే నమః
10. ఓం శుభప్రదాయ నమః
11. ఓం కృతయే నమః
12. ఓం పాపనాశాయ నమః
13. ఓం తేజసే నమః
14. ఓం గణపతయే నమః
15. ఓం యోగాయ నమః
16. ఓం దీర్ఘాయ నమః
17. ఓం సుతీర్థాయ నమః
18. ఓం అవిఘ్నే నమః
19. ఓం ప్రాణదాయ నమః
20. ఓం మధువే నమః
21. ఓం పునర్వసవే నమః
22. ఓం మాధవాయ నమః
23. ఓం మహాదేవాయ నమః
24. ఓం సిద్ధయే నమః

25.ఓం శ్రీబలాయ నమః

26.ఓం నవనాయకాయ నమః

27.ఓం హంసాయ నమః

28.ఓం బలినే నమః

29.ఓం బలాయ నమః

30.ఓం ఆనందదాయ నమః

31.ఓం గురవే నమః

32.ఓం ఆగమాయ నమః

33.ఓం అనలాయ నమః

34.ఓం బుద్ధవే నమః

35.ఓం పద్మనాభాయ నమః

36.ఓం సుఫలాయ నమః

37.ఓం జ్ఞానదాయ నమః

38.ఓం జ్ఞానినే నమః

39.ఓం శశిబింద్వాయ నమః

40. ఓం పవనాయ నమః

41.ఓం ఖగాయ నమః

42.ఓం సర్వవ్యాపినే నమః

43.ఓం రామాయ నమః

44. ఓం నిధియే నమః

45.ఓం సూర్యాయ నమః

46.ఓం ధన్వినే నమః

47.ఓం అనాదినిధనాయ నమః

48.ఓం పవిత్రాయ నమః

49.ఓం అణిమాయ నమః

50.ఓం పవిత్రే నమః

51.ఓం విక్రమాయ నమః

52.ఓం కాంతాయ నమః

53.ఓం మహేశాయ నమః

54.ఓం దేవాయ నమః

55.ఓం అనంతాయ నమః

56.ఓం మృదవే నమః

57.ఓం అక్షయాయ నమః

58.ఓం తారాయ నమః

59.ఓం హంసాయ నమః

60.ఓం వీరాయ నమః

61.ఓం ఆదిదేవాయ నమః

62.ఓం సులభాయ నమః

63.ఓం తారకాయ నమః

64.ఓం భాగ్యదాయ నమః

65.ఓం ఆధారాయ నమః

66.ఓం శూరాయ నమః

67.ఓం శౌర్యాయ నమః

68.ఓం అనిలాయ నమః

69.ఓం శంభవే నమః

70.ఓం సుకృతినే నమః

71.ఓం తపసే నమః

72.ఓం భీమాయ నమః

73.ఓం గదాయ నమః

74.ఓం కపిలాయ నమః

75.ఓం లోహితాయ నమః

76.ఓం సమాయ నమః

77.ఓం అజాయ నమః

78.ఓం వసవే నమః

79.ఓం విషమాయ నమః

80.ఓం మాయాయ నమః

81.ఓం కవయే నమః

82.ఓం వేదాంగాయ నమః

83.ఓం వామనాయ నమః

84.ఓం విశ్వతేజాయ నమః

85.ఓం వేద్యాయ నమః

86.ఓం సంహారాయ నమః

87.ఓం దమనాయ నమః

88.ఓం దుష్టధ్వంసాయ నమః

89.ఓం బంధకాయ నమః

90.ఓం మూలాధారాయ నమః

91.ఓం అజాయ నమః

92.ఓం అజితాయ నమః

93.ఓం ఈశానాయ నమః

94.ఓం బలపతే నమః

95.ఓం మహాదేవాయ నమః

96.ఓం సుఖదాయ నమః

97.ఓం పరాత్పరాయ నమః

98.ఓం క్రూరనాశినే నమః

99.ఓం భోగాయ నమః

100. ఓం శుభసంధాయ నమః

101. ఓం పరాక్రమాయ నమః

102. ఓం సతీశాయ నమః

103. ఓం సత్ఫలాయ నమః

104. ఓం దేవదేవాయ నమః

105. ఓం వాసుదేవాయ నమః

106. ఓం బ్రహ్మాయ నమః

107. ఓం విష్ణవే నమః

108. ఓం మహేశ్వరాయ నమః

ఓం త్రిమూర్తి స్వరూప శ్రీ త్రినాథదేవాయ నమః

14.ధూపం:-

యత్పురుషం వ్యధధుః కతిధావ్యకల్పయన్

ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ కా వూరూ వుచ్యేతే

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః ధూప మాఘ్రాపయామి

15.దీపం :-

బ్రాహ్మణోస్య ముఖమాసీత్ బాహూ రాజన్యః కృతః

ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః పద్భ్యాగుం శూద్రో అజాయత శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః దీపం దర్శయామి

16.నైవేద్యం:-

చంద్రమా మనసో జాతః చక్షుస్సూర్యో అజాయత

ముఖాదింద్ర శ్చాగ్నిశ్చ ప్రాణాద్వాయు రజాయత

ఓం భూర్భువస్సువః| ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి | ధియో యో నః ప్రచోదయాత్ || సత్యం త్వర్తేన పరిషించామి అమృతమస్తు అమృతోపస్తరణమసి || శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః || ఓం ప్రాణాయ స్వాహా, ఓం అపానాయ స్వాహా| ఓం వ్యానాయ స్వాహా | ఓం ఉదానాయ స్వాహా | ఓం సమానాయ స్వాహా||

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః నైవేద్యం సమర్పయామి, మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి | అమృతాపిధానమసి|| ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి | హస్త ప్రక్షాళనం సమర్పయామి | ముఖ ప్రక్షాళనం సమర్పయామి| | పాద ప్రక్షాళనం సమర్పయామి | శుద్ధాచమనం సమర్పయామి|| శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః అమృత నైవేద్యం సమర్పయామి

అని చెబుతూ ఉద్ధరిణతో నీటిని అమ్మవారికి చూపించి పళ్లెంలో (అరివేణం) వేయాలి.

17.తాంబూలం:-

నాభ్యా ఆసీదంతరిక్షం శీర్ష్ణో ద్యౌ స్సమవర్తత

పద్భ్యాం భూమిర్దిశశ్శ్రోత్రాత్ తథా లోకాగుం అకల్పయన్

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః తాంబూలం సమర్పయామి

18.నీరాజనం:-

వేదాహమేతం పురుషం మహాంతం ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తు పారే

సర్వాణి రూపాణి విచిత్యధీరః నామానికృత్వాభివదన్ యదాస్తే

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః దివ్యకర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి

19.మంత్ర పుష్పం: -

రాజాధి రాజాయ ప్రహస్యసాహినే నమోవయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే సమేకామాన్ కామకామాయ మహ్యం కామేశ్వరో వైశ్రవణోదదాతు కుబేరాయ వైశ్రవణాయ మహారాజాయ నమః.

ఓం "తద్బ్రహ్మ ఓం తద్వాయుః ఓం తదాత్మా ఓం తత్సత్యం ఓం తత్సర్వమ్" ఓం తత్పురోర్నమ: |

అంతశ్చరతి భూతేషు గుహాయాం విశ్వమూర్తిషు | త్వం యజ్ఞస్త్వం వషట్కారస్త్వమిన్ద్రస్త్వగం రుద్రస్త్వం విష్ణుస్త్వం బ్రహ్మ త్వం ప్రజాపతిః | త్వం తదాప ఆపో జ్యోతీ రసోమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ||

ఈశానః సర్వవిద్యానామీశ్వరః సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతిర్బ్రహ్మణో ధిపతిర్బ్రహ్మ శివో మే అస్తు సదాశివోమ్ ||

ఓం వేదాత్మనాయ విద్మహే, హిరణ్య గర్భ ధీమహి, తన్నో బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్

ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి | తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్||

తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి తన్నో రుద్ర ప్రచోదసమర్పయా

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః... మంత్రం పుష్పం సమర్పయామి

20.ఆత్మ ప్రదక్షిణం: -

యానికాని చ పాపాని జన్మాంతర కృతాని చ

తాని తాని ప్రణశ్యంతి - ప్రదక్షి పదేపదే

పాపోహం పాపకర్మాహం- పాపాత్మా పాప సంభవంః

త్రాహిమాం కృపయా- శరణాగతి వత్సలం

అన్యథాశరణం నాస్తి- త్వమేవ శరణం మమ

తస్మాత్ కారుణ్యభావనే- రక్షరక్ష మహేశ్వర

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః... ఆత్మ ప్రదక్షిణం సమర్పయామి

21.క్షమాపణ:

మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం జనార్దనః

యత్పూజితం మయాదేవ, పరిపూర్ణం తదస్తుతే

శ్రీ త్రినాథ స్వామినే నమః... క్షమాపణ సమర్పయామి

అనయా ధ్యాన ఆవహనాది షోడశోపచార పూజచ భగవాన్ సర్వత్మిక శ్రీ త్రినాథ దేవాతార్పణమస్తు...

ఏతత్ ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వర అర్పణ మస్తు....

శ్రీ త్రినాధుని వ్రత కథా ప్రారంభము

మధుసూదనుని కథ :-

భక్తులారా ! మనస్సు నిర్మలంతో వినండి. ఈ త్రినాధుల చరిత్రము మాటి మాటికి వినుటకు అమృతమువలె నుండును. శ్రీ పురము అను గ్రామము నందు మధుసూదనుడను నొక బ్రాహ్మణు డుండెడివాడు. మిక్కిలి దరిద్రుదగుటచే బిక్ష మెత్తుకుని జీవించే వాడు. ఆ బ్రాహ్మణునకు ఒక కుమారుడు జన్మించెను. తల్లికి పాలు చాలనందున ఆ బాలుని శరీరము దిన దినము కృశించు చున్నది. ఆ బాలుడు చిక్క పోవుచున్నందున ఆ బ్రాహ్మణుని భార్య పెనిమిటితో నిట్లు పలికెను.

అయ్యా ! నేను చెప్పెడి మాట శ్రద్ధగా వినండి, మన పిల్లవానికి పాలు నిమిత్తము పాలు గల ఆవు నొకటి తీసుకోండి " అని చెప్పగా ఆ మాట విని భర్త యేమని చెప్పు చున్నాడంటే 'ఓసీ ' నీకు వెర్రి పట్టినదా ? మనము చూడగా కడు బీదవారము పాలు ఇచ్చే ఆవు ఏలాగున దొరుకుతుంది ? ధన

రత్నములు మన వద్ద లేవు నేను లోకంలో ఏ విధంగా గణ్యత పొందుతాను ? ఎవరికైతే ధన సంపదలు కలిగి యుండునో, వారికే లోకమంతా మర్యాదలు చేస్తుంది. అట్టి వారికే లోకమంతా భయపడతారు. మనవంటి బీదవారిని ఎవరు అడగుతారు. అని బ్రాహ్మణుడు చెప్పెను. భార్య మిగుల దుఃఖించినదై, ఓ బ్రహ్మ దేవుడా ! నీవు మా వంటి బీద వారింట్లో ఈ బిడ్డను ఎందుకు పుట్టించావు ?ఏమి తిని ఈ బిడ్డ బ్రతుకుతాడు ? ఈ శిశు హత్య నాకు చుట్టుకుంటుంది అని దుఃఖించు చుండగా పిల్లవాని ఘోష చూసి ఏమియు తోచక ఆ బ్రాహ్మణుడు చింతా క్రాంతుడై విచారించి, తన ఇంటిలో ఉండిన కమండలము వగైరా చిల్లర సామానులు సంతలో అమ్మి, ఆ వచ్చిన సొమ్ము అయిదు రూపాయలు జాగ్రత్తగా పట్టుకొని వెళ్లి భార్య చేతికి ఇవ్వగా, ఆమె ఆ సొమ్ము చూచి సంతోషించి, పెనిమిటిని చూచి అయ్యా ! ఈ సొమ్మును తీసుకు వెళ్లి పాలు ఇచ్చే ఆవును కొని తీసుకు రండని చెప్పినది.

అట్లు భార్య చెప్పిన మాటల ప్రకారము బ్రాహ్మణుడు ఆ రూపాయలు పట్టుకుని గ్రామ గ్రామము తిరిగెను .ఇట్లు తిరుగుచూ, పెద్ద భాగ్య వంతుడగు షావుకారు ఉండే గ్రామమునకు వెళ్ళెను. ధన ధాన్యాలు పరిపూర్ణమై కుబేరునితో ఆ షావుకారు సరి సమానముగా ఉన్నాడు. అతని ఆవులన్నియు పాలతో నిండి యున్నవి. దైవ ఘటన మాత్రం మరో విధముగా యున్నది. తన ఆవులలో 'భోదా ' అనే ఆవు ఉండెను .అది మిగుల దుష్ట బుద్ధి గలది .బైటకు మేతకు వెళ్తే పరుల వ్యవసాయంలో చొరబడి వేస్తుంది .ఒక దినమున షావుకారు చూస్తుండగానే పెద్ద వారి పొలంలోకి చొరబ పండిన పంటను తిని వేయుచండెను. అది చూచి షావుకారు అతి కోపంతో యేమను చున్నాడంటే "ఇక దీని ముఖము చూడకూడదు. అవును ఇప్పుడే అమ్మివేస్తాను

ఇది 50 రూ|| లు అయినప్పటికీ నాకు మంజూరు లేదు ఇప్పుడు బేరం వచ్చినచో ఐదు రూపాయలకే ఇచ్చి వేస్తాను " అనేసరికి మధుసూదనుడనే బ్రాహ్మణుడు ఆ మాటలు విని షావుకారుతో యిట్లనెను. "షావుకారూ! వినండి 50 రూ|| లు ఖరీదు కల ఆవు అయినప్పటికీ అందువలన మీకు మంజూరు లేదు ఆ 5 రూపాయలు నేనే ఇస్తాను ఆవూ దూడా రెండిటిని నాకు ఇప్పించండి " అని అనగానే "

ఓ బ్రాహ్మణుడా నీకు వెర్రి పట్టినదా " అని షావుకారు అనెను. అంత బ్రాహ్మణుడు "మీరు షావుకార్లు అయి ఉన్నారు మీమాట మీరు నిలుపు కోండి మాట తప్పితే మీరు అసత్య వంతులవుతారు " అని అన్నాడు. ఆ బ్రాహ్మణుడు అన్న మాటలు షావుకారు విని ,తన మదిలో విచారించి తెలియక అనివేసినాను. ఈ బ్రాహ్మణుడు ఎక్కడ నుండి వింటున్నాడో, ఈ ఆవును అతనికివ్వక పోతే నాకు అసత్యము ప్రాప్తించును కదా ! అని బ్రాహ్మణుని చూచి చెయ్యి చాచినాడు వెంటనే సొమ్ము పుచ్చుకుని ఆవును దూడను బ్రాహ్మణునకు షావుకారు ఇచ్చి వేసినాడు ఆ ఆవును చూడగానే బ్రాహ్మణ స్త్రీ చంద్రుని చూచిన కలువ వలె సంతోష పడెను. వెంటనే పాలు పితికి కుమారునికి పోసి ఆనందము పొందినది. ఇట్లు కొన్ని దినములు గడచిన తరువాత ఆవు ఎటు పోయినదో కనిపించ లేదు. ప్రొద్దు పోయెడి వేళయినది ఆవు రాకపోవడము చూచి బ్రాహ్మణుడు వెదక బోయినాడు. వీధుల్లోనూ, సమీపమున ఉన్న వ్యవసాయ భూముల్లోను చూచెను. ఆవు కనిపించ లేదు. తెల్లవారగానే నిద్ర మేల్కొని ఆవును వెదుకుటకై బయలుదేరి కొంత దూరము నడచి వెళ్లి తోటలో ఒక చెట్టును చూచినాడు

మధు సూదనునకు త్రినాధ దేవులు దర్శన మిచ్చుట :-

అది ఒక గొప్ప మర్రి చెట్టు, పైన ముగ్గురు మనుష్యులు కూర్చుని వున్నారు .వారు వరుసగా బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు వారే త్రిమూర్తులు అటువంటి చెట్టు క్రింద బ్రాహ్మణుడు కూర్చొని ఆయాసము తీర్చుకుని, లేచి పోవుచుండగా, త్రిమూర్తులు బ్రాహ్మణునితో ' ఓ విప్రుడా నీ మనస్సుకు ఎందుచేత దుఃఖము కలిగినది? నీవు ఎక్కడికి వెళ్లుచున్నావు? ఆ సంగతి మాతో చెప్పు " మనగా బ్రాహ్మణుడు చేతులు జోడించి "అయ్యా ! నేను కడు బీదవాడను బిక్ష మెత్తుకుని బ్రతికే వాడను నాకు ఒక ఆవు ఉన్నది. అది కనిపించట్లేదు ఈ దినము శ్రీ పురము సంత అగుచున్నది. ఆ సంతకు వెళ్లి వెతికెదను ఎవరైనా దొంగిలించి తీసుకొని పోయినట్లయితే ఆ సంత లోనే అమ్ముతారు గదా ! త్రినాథ స్వాములారా ! ఈ ఉద్దేశ్యముతోనే నేను వెతుక్కుంటూ వెళ్ళుచున్నాను."అని తన సంగతి చెప్పెను.

అది విని బ్రాహ్మణునకు త్రిమూర్తులు యేమి చెప్పుచున్నారంటే" నీ వేలాగూ సంతకు వెళ్లుచున్నావు కనుక,మా నిమిత్తము ఏమన్నా కొన్ని దినుసులు తీసుకురావలెను అని త్రిమూర్తులు అన్నారు. అంత బ్రాహ్మణుడు " యేమి దినుసులు కావాలని అడుగగా త్రిమూర్తులు యిట్లనిరి . ఒక్క పైసా ఆకు చెక్క, ఒక్క పైసా నూనె మాత్రము తెచ్చి ఇమ్మని చెప్పిరి .ఆ మాటలు విని బ్రాహ్మణుడు యేమని చెప్పు చున్నాడంటే"ఓ త్రిమూర్తులారా! నాకు పైసాలు ఎక్కడ దొరుకును ? నేను బీదవాడను గదా ? బిక్షమెత్తుకుని జీవించు చున్నాను "అని అనగా, త్రిమూర్తులు యేమి చెప్పు చున్నారంటే "ఓ బ్రాహ్మణుడా! విను, అదిగో ఆ గోరంట పొద కనిపించు చున్నది కదా ! దాని మొదట మూడు పైసాలున్నవి " ఆ మాటలు విని బ్రాహ్మణుడు వెళ్లి ఆ గోరంటు గడ్డి మొదలు పైకి లాగే సరికి మూడు పైసాలు దొరికినవి .ఇంకా ఉండునేమో నని ఆ చెట్టు నింకను పైకి లాగు చుండెను అది చూచి త్రినాదులవారు " బ్రాహ్మణుడా ! నీకు వెర్రి పుట్టినదా ? అందులో పైసలు ఇంకా లేవు, ఎంత దొరికినదో అంతే యుండును " అని అన్నారు ఆ మాటలు బ్రాహ్మణుడు విని, అచ్చట నుండి వెళ్ళిపోయెను. కొంత దూరం వెళ్లి తిరిగి వచ్చి ఆ చెట్టు క్రింద నిలిచి చేతులు జోడించగా త్రినాదులు ఇట్లు పలికిరి. "ఓ విప్రుడా ! తిరిగి ఎందుకొచ్చావు" అనగా అయ్యా మీరు చెప్పిన వస్తువులు నేను ఎలాగున తెస్తాను అని ప్రశ్నించగా నీపై మీద గావంచాలో తెమ్మని త్రినాదులన్నారు .అందులకా బ్రాహ్మణుడు గావంచాలో నూనె ఎలా ఉంటుంది ? మీరు జగత్కర్తలు,నాతో కపటంగా చెబుతున్నారు అనగా "ఓయీ ! నీతో కపటంగా చెప్పలేదు మమ్ము తలుచుకుని నూనె గావంచాలో పోసి తీసుకురమ్మని చెప్పగా ఆ బ్రాహ్మణుడు శ్రీ పురం సంతలో ప్రవేశించి నాడు . వెళ్లి చూడగా ఆవు కనిపించ లేదు .త్రినాదుల కరుణచే పై పంచెలో నూనె నిలుచుట ఆకులు వక్కలు, గంజాయి తీసుకుని, నూనె కోసం బజారుకెళ్ళి తెలికల వానితో "ఒక్క పైసా నూనె గావంచ లో పోయమన్నాడు అందులకా తెలికలవాడు ఆశ్చర్య పడి, " ఈ బ్రాహ్మణుడు పిచ్చి వాడు కాబోలని నూనేలేదు . అని చెప్పినాడు . అక్కడ నుండి వెళ్లి ఒక ముసలి తెలికలవానిని నూనె అడిగినాడు అంత ముసలివాడు " దిగుమట్టు నూనె ఎంతటిది కావాలని అడుగగా ఒక్క పైసా నూనె మాత్ర మిమ్మని బ్రాహ్మణుడు

గావంచా చూపినాడు తెలికలవాడు 'ఈ బ్రాహ్మణుడు వికారపు వాడు కాబోలు! వీనిని మోసము చేసి పైసాలు తీసుకుంటాను అని ఆలోచించి కొలత పాత్ర తిరగ వేసి నూనె కొలత వేసి ఇచ్చినాడు. విప్రుడు గావంచా కొన చెంగు పట్టుకొని అచట నుండి వెడలిపోయెను.

అంతియే,తెలివి కలవాని కుండలో నూనె కొంచమైననూ లేకుండా పోయినది. అది చూచి తెలికలవాడు మూర్ఛపోయినాడు తెలికల వాళ్ళందరూ పరిగెత్తు కొచ్చి ముసలివాని ముఖముపై నీళ్ళు చల్లి, సేద తీర్చి కూర్చుండ బెట్టినారు. ఏమి చెప్పుదను ? ఎక్కడ నుంచో ఒక బ్రాహ్మణుడు వచ్చి గిద్దెడు నూనె కొన్నాడు. ఇప్పుడిట్లు వెళ్ళినాడు కుండలో చూడగానే నూనె లేదని చెప్పగా అందరూ విచారించినారు. ఆ విప్రుడు మా వద్దకు వచ్చి మమ్ము కూడా నూనె అడిగినాడు లేదని అనగా వెళ్ళిపొయినాడు. ఈ లాగున అందరూ విచారించి పరుగెత్తుకొని విప్రుని వద్దకు వెళ్లి ఇలా అన్నారు. "విప్రుడా! విను మీరు నూనె కొన్నారు కదా ! అది కొలతకు తక్కువగా యున్నది పూర్తిగా ఇచ్చివేస్తాము పట్టుకుని వెళ్ళండి " అన్నారు.

మళ్ళీ విప్రుడు సంతకు వెళ్ళాడు ఈ సారి, ముందు తెచ్చిన దుత్త తోనే చమురు సరిగా కొలవగా ఎప్పటివలెనే దుత్త భర్తీ లయిపోయినది. అది చూచి ముసలి తెలికలవాని ఆనందము చెప్పనలవి కాపోయినది. విప్రుని గావంచాలో చమురు ఉంచినారు. అది పట్టుకుని విప్రుడు వెడలిపోయినాడు. త్రిమూర్తుల వారికి పై సామానులు ఇచ్చివేసి శలవు అడిగినాడు . త్రినాధుల ఆనపై బ్రాహ్మణుడు మేళా జరుపుట శలవు అడగగానే త్రిమూర్తులు విప్రునితో ఏమన్నారంటే "ఓయీ ! నీ కష్టము చూచి మా మదిలో దయ కలిగినది. ఒక మాట విను . నీవు త్రినాధుల సేవ చేసేదవేని నీ దరిద్రము పటా పంచలై అధిక సంపదలు కల్గునని త్రినాధులనగా అది విని "స్వామీ ! ఏ యేవస్తువులతో మిమ్ములను పూజ చేయవలెననగా త్రినాధులు ఇలాగన్నారు. 'ఓ ద్విజుడా! వినుము. మా పూజకు అధిక ద్రవ్యము అక్కరలేదు కొంచెము తోనే త్రుప్తి పొందుదుము. ఇప్పుడు నీవు తెచ్చిన మూడు పైసల సామాగ్రి చాలును. త్రిమూర్తుల పూజా ద్రవ్యములు ఇంతే. మాకు వీనితోనే మేళా చేయుము. మూడు మట్టి చిలుమల యందు గంజాయి నలిపి, అందులో నిప్పుతో ధూపము వేయవలెను. దీప

ప్రమిదలు మూడు చేసి అందులో చమురు వేసి వత్తులు వేసి, ఆకుచెక్కలు జాగ్రత్త చేసి ఉంచి, రాత్రి తొలి జాములో నీ ఇంటిలోనికి నీ స్నేహితులను పిలిచి పూజా ద్రవ్యములు తెచ్చి అచ్చట ఉంచి సకల పదార్థములను స్వాములకు సమర్పించవలెను. అలాగున చేసిన సకల పాపములు నివారించును. " అది విని ద్విజుడు పూజ చేయుటకు ఉపక్రమించెను . చెట్టు మొదటనే పూజ ఆరంభించి,గంజాయి ముందు తయారు పరచినాడు. అప్పుడు త్రిమూర్తులు "నీ గావంచా చెంగు చీరి వత్తులు చేయమనగా ద్విజుడు చెప్పుచున్నాడు, నేను బీద బ్రాహ్మణుడను బిక్ష మెత్తుకుని దినమును గడుపుకొని కుటుంబ పోషణ చేసుకొనుచున్నాను. అన్న వస్త్రములకు బహు కష్ట పడుచున్నాను,దీపము ముట్టించుటకు అగ్గి లేదు నాగావంచా వత్తులకు ప్రాప్తమైనది నా ఆవు దొంగలపాలైనది .నా కుటుంబము ఉపవాసముతో ఎదురు చూస్తుంటారు ఏ బుద్ధితో పూజ చేస్తాను ? అని ఏవగించు కుని ద్విజుడు కూర్చున్నాడు. అది చూచి త్రిమూర్తులు " ఓ ద్విజుడా ! మదిలో చింత పడకు . నీ ఆవు పెయ్యా దొరుకుతాయి. నీవు నీ కుటుంబము సౌఖ్యముగా ఉంటారు. వస్త్రములు కూడా దొరుకునని చెప్పినారు. అంతట బ్రాహ్మణుడు చేతులు జోడించి " స్వాములారా ! అటువంటి భాగ్యము నాకెప్పుడు కలుగుతుందో అప్పుడు ఐదు మేళాలు స్వామి వారికి ఇస్తాను.

ఈ మాట సత్యమని చెప్పినాడు. దీపము వెలిగించుటకు అగ్గి లేదే! నేను ఏమి చేయగలను ? అనగా త్రిమూర్తులు చెప్పుచున్నారు "ఓ బ్రాహ్మణుడా! నీ రెండు నేత్రములు మూసుకో " వెంటనే బ్రాహ్మణుడు నేత్రములు మూసుకోగా అకస్మాత్తుగా దీపము వెలిగినది .అది చూచి బ్రాహ్మణుడు ఆనందించి స్వామికి మేళా సమర్పించినాడు మేళా ఇచ్చి వేసి ఆనందంతో బ్రాహ్మణుడు చేతులు జోడించి, సాష్టాంగ దండ మొనరించినాడు .

త్రినాధులు బ్రాహ్మణుని అనుగ్రహించుట:-

త్రిమూర్తుల వద్ద శలవు పొంది కొంచెము దూరము నడచి వెళ్ళు చుండగా త్రోవలో ఆవును, దూడను చూసి సంతోషించి " త్రినాదులవారు నాయందు దయ ఉంచి ఆవును, పెయ్యను తెచ్చి ఇచ్చినారు వారి పూజ బాగుగా చేసినాను " అని భావించుకొని ఆవును దూడను తోలుకొని పోయి

ఇంటికి చేరినాడు. చూడగా తన ఇంటిలో సిరి సంపదలు పరిపూర్ణముగా యున్నవి అది చూసి అధికముగా సంతోషము పొంది, కదు శ్రద్ధతో పూజ నర్పించినాడు.

చేయ వలసిన కార్యక్రమముల నందరికీ విశదముగా తెలియ పరచినాడు తన స్నేహితులను రప్పించి వెనుకటి వలెనె మేళా సమర్పించినాడు. మేళా చేయు పద్ధతిని అందరికి చెప్పగా అంతా ఒప్పుకున్నారు. ఆ రాజ్యములో ఉన్న ప్రజలందరూ త్రినాథ పూజ చేసినారు. అందరి ఇండ్ల యందు సుఖ సంతోషములు నిండెను. దానివల్ల షావుకార్లు అందరూ వ్యాపారములు మూసివేసినారు.అందరూ ఆ దేశపు రాజు వద్దకు వెళ్లి ఫిర్యాదు చేసినారు .

రాజు త్రినాధులను తూలనాడి మేళాను నిషేదించుట వారిని చూచి రాజు " మీరందరూ యెందుకు వచ్చినారు ? అని అడుగగా " అయ్యా మాఫిర్యాదు మీరు వినవలయును మధుసూదనుడను పేద బ్రాహ్మణుడు ఒకడు బిక్ష మెత్తుకుని జీవించెడివాడు శ్రీపురము వెళ్లి వచ్చి త్రినాథ మేళాను ఆచరించినాడు . త్రినాదులు యే దేవతలో ? వారిని ఆ బ్రాహ్మణుడు పూజించగానే సకల సంపదలు అతనికి కలిగినవి . ఊరిలో నున్న రైతులు యావన్మంది త్రినాథ మేళా చేసినారు గ్రుడ్డివారు, కుంటివారు, అందరూ కూడా ఈ మేళాను చేసినారు. అందరూ మోక్షమంది నారు. ధన ధాన్యాలు కలిగి కుబేరునితో సమానమై పోయినారు. మా వ్యాపారములు పోయినవి మా క్రయ విక్రయములు ఏలాగున జరుగుతాయి .!" అని చెప్పగా రాజు ఆ మాటలు విని చాలా కోపము తెచ్చుకొని సకల జనులను పిలిపించి కోపముతో ఇట్లన్నాడు. "త్రినాదులు అనే దేవతలు యేమి దేవతలు ? వారిని మీరు యెందుకు పూజించు చున్నారు. ? నేను చెప్పుచున్నాను వినండి ఆ పూజ మీరు చేయకూడదు అట్లు పూజ ఎవరు చేస్తారో వారు ఐదువందల రూపాయలు జరిమానా ఇచ్చి ఆరు మాసములు ఖైదులో ఉండవలసింది . అటుల కాని యెడల శూలం వేయబడునని రాజు గారు ప్రజలందరికి తాఖీదు ఇచ్చి పంపినారు.

త్రినాధులు రాజుపై కోపించుట యువరాజు మరణము:-

ఈ సంగతి త్రినాధుల వారికి తెలిసి ఆ రాజునకు దండన విధించి నారు. దాని ఫలితముగా రాజకుమారుడు చనిపోయినాడు నగరంలో ఏడ్పు ఘోష వినిపించు చున్నది .ప్రజలందరూ రాజు వద్దకు పరుగెత్తినారు . రాజు దైవ కృప, తప్పడం వలన తన కుమారుడు చనిపోయినాడని అనుకుంటున్నాడు కుమారుని ముఖం చూస్తూ రాజు ఏడ్చు చున్నాడు. తల్లి,బంధువులు మొదలగు వారంతా దుఃఖించు చున్నారు. దహనము చేయుటకై స్వర్ణ భద్రా నదీ తీరమందు ఆ శవము నుంచినారు.

త్రినాధుల దయతో యువరాజు బ్రతుకుట త్రినాదులకు దయ కలిగినది "రాజ కుమారుని బ్రతికించి వెతుమా! మనకు పేరు ప్రఖ్యాతులు కలుగును ." అని బాగుగా ఆలోచించి బ్రాహ్మణ రూపంలో ఆ స్మశానమునకు వచ్చినారు. రాజును వారి సమూహమును చూసి "మీరందరూ ఈ నదీ తీరమునకు యెందుల కొచ్చినారు ?ఏల విచారముగా కూర్చున్నారు. ఈ పిల్లవాడు ఎందుకు పండుకొని యున్నాడు ? ఇతని శరీరములో చల్లదనము కలదే ? అని అడుగగా అంతా త్రిమూర్తులతో ఇలా అన్నారు. "మీతో ఏమి చెప్పగలం రాజ కుమారుడు చనిపోయినాడు ఆ రాజేమి దోషము చేసెనో కానీ ఈతడు చనిపోయినాడు." అనగా ఈ కుర్రవాడు చనిపోలేదు త్రినాధుల వారికి రాజు అపరాధము చేసినందు న ఈ చావు కలిగినది. ఇప్పుడు మీరందరూ త్రినాధులను భజించితే ఈ బాలుడు లేచి కూర్చుంటాడు. మా మేళా చేయుటకు రాజు ఒప్పుకున్నట్లయితే ఈ రాజకుమారుడు బ్రతక గలడని చెప్పి త్రినాధ మూర్తులు అదృశ్యులైనారు. అందరూ వారి మాటలను విని త్రినాథ స్వాముల పేరు ఆ రాజ తనయుని చెవిలో చెప్పినారు. ఏడు మేళాలు చేయుటకు ఒప్పుకున్నారు .అలా ఒప్పుకోగానే రాజకుమారుడు లేచి కూర్చున్నాడు. అది చూచి అందరును సంతోషము ను పొందినారు. అప్పుడు త్రిమూర్తుల పేరు మాటి మాటికి స్మరించినారు. అందరి నోటినుండి వెలువడిన పలుకులు సముద్ర గర్జన వలె వినిపించినవి.

వర్తకుడు త్రినాధుల మేళా చేయుటకు మ్రొక్కుకొనుట అటువంటి సమయమున ఒక వర్తకుడు ఆ వూరి మీదుగా తన ఓడలలో విదేశములకు సరుకులను తీసుకు వెళ్ళు చుండెను. ఆ ఓడను నడిపించుకొని స్వర్ణ భద్రానది తీరమున ప్రవేశించినాడు. ఘోష చేసిన స్థలము దగ్గరకు వెళ్ళినాడు. వారిని చూచి జనులారా ! త్రినాధుల పేర్లు యేమి పేర్లు ? మీరేల స్మరించు చున్నారు ? వినడానికి శ్రద్ధగా ఉన్నవి .అనగా రాజుగారి మనుష్యులు ఇట్లన్నారు. ఓ వర్తకుడా! వినుము. బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు అనేవారు త్రినాథ స్వాములు అటువంటి ప్రభువులను మా రాజు గారు మన్నించ నందున అపరాదుడైనాడు. ఆ అపరాధము వలన ఈ రాజకుమారుడు చనిపోవుట చే ఇతనిని మేము తీసుకుని వచ్చి అగ్ని సంస్కారము చేయుటకు కూర్చుని యున్నాము. ఇది చూచి ప్రభువులకు దయకలిగినది వచ్చి వీనిని బ్రతికించి నారు . అందుకు ఏడు మేళాలు చేయుటకు ఒప్పుకున్నాము .వెంటనే రాజకుమారుడు బ్రతికి కూర్చుండెను. ఈ విధంగా వారు చెప్పగా విని,షావుకారు మదిలో సంతోషించి అటువంటి ప్రభువు లేక్కడుందురో ? చనిపోయిన రాకుమారుడు బ్రతికి కూర్చుండెను. నా ఓడలు ఓడలు ఒడ్డున అడ్డుకొని యున్నవి నేను ఈ ఒడపై వెళ్లి వస్తాను నా ఇంటికి సుఖంగా చేరుకుంటాను. నాకు వ్యాపారంలో నష్టము రాక పోయినట్లయిన ప్రభువులవారికి ఐదు మేళాలు చేస్తాను. ఇట్లు మనస్సులో సంకల్పించుకొని ఓడపై కూర్చుని నడిపించుకొని వెళ్ళిపోయినాడు. పైదేశము వెళ్లి అచ్చుట గొప్ప లాభము పొంది తిరిగి వచ్చి ఓడ నడిబొడ్డున లంగరు వేయించి ఇంటికి వెళ్ళినాడు.

మేళా చేయక పోవుటచే ఓడ మునుగుట:-

తన నౌకర్లందరూ ఓడ లోని ధనము మోసుకొని పోయినారు. ధనమును ఇంటిలో వేసుకుని షావుకారు సంతోషముతో ఉన్నాడు. ధనం చూచి ప్రభువులవారి మేళాలు మరిచెను. అందుకు ప్రభువులకు కోపము కలిగి దండన వేసినారు ఓడ నీటిలో మునిగిపోయినది . నౌకర్లు, ఓడలో నున్న వారందరూ నీటిలో మునిగి పోయిరి. అది తెలిసిన అతను కూడా భూమిపై పడి గోల పెట్టినాడు. మరి కొంత సేపటికి తెలివి తెచ్చుకుని ఏడ్చు చుండగా ఆకాశములో నుండి త్రినాధులు నీవు మాకు

మేళాలు ఇచ్చినావు కావు. అందుచేతనే ఓడ మునిగినది. నీవు ఐదు మేళాలు సమర్పించి నట్లయిన నీ ఓడ నీకు ప్రాప్తించును. అని సెలవిచ్చినారు అది విని షావుకారు మదిలో దుఃఖించి ముందు నేను సంకల్పము చేసియుంటిని ప్రభువుల మహిమను మరచితిని ఇప్పుడే త్రినాదులవారికి మేళా ఇస్తాను.

అని మదిలో నిశ్చయించుకొని మేళాకు కావలసిన సామాగ్రి తెప్పించి స్నేహితులను రప్పించి ప్రభువులవారికి మేళా సమర్పించి ప్రార్ధించినాడు . నీటిలో మునిగిపోయిన ఓడ వెంటనే పైకి తేలినది అదిచూచి పట్టలేని సంతోషము పొందెను పరిచారకలు నౌకర్లు, ఓడలో గల మిగిలిన ధనము కొని పోయినారు. ధనము మోయించి షావుకారు ఇంటిలో ప్రవేశించెను. గంజాయి ఆకులు,చెక్కలు అన్నీ స్వామి వారికి మేళా సమర్పించి సాష్టాంగ దండ ప్రణామంబులు చేసినారు .రాజ్యమంతా త్రినాధ స్వామి మేళా గురించి ప్రకటనలు పంపించి నారు.మేళాను చూచుటకు అంతా వస్తున్నారు.

గ్రుడ్డివానికి చూపు, కుంటివానికి కాళ్ళు వచ్చుట:-

ఇట్టి స్థితిలో గ్రుడ్డివాడొకడు త్రోవను బోయే వారితో అన్నా మీరెవరు మీపేరేమిటి ? మీరెక్కడకు వెళ్ళుచున్నారు ? అనెను వారు మేళా చూచుట కనిరి . అది విని గ్రుడ్డి వారు నాకు కండ్లు కానరావు .మీరందరూ నేత్రములతో చూస్తారు. నేను దేనితో చూస్తాను. అని అనగా గ్రుద్దివాడా ! త్రినాధ స్వామీ వారిని భజింపుము నీ కన్నులు బాగుగా కనపడును. ప్రభువుల వారి మహిమ చూడ వచ్చును. అని చెప్పి, వారంతా మేళా వద్దకు ప్రవేశించినారు .గ్రుడ్డి వాడు ఆ త్రోవలో కూర్చుని స్వామివారి భజన చేయుచుండగా కొంచెము కన్నులు కన్పించినవి .అప్పుడు గ్రుడ్డివాడు కొంత దూరము పోయినాడు . దారిలో ఒక పొట్ట వాడు కూర్చుని యున్నాడు .వానిని చూసి నీవు స్త్రీ వాడవు ఇంత కష్టంతో ఎక్కడకు వెళ్లుచున్నావు అని అడిగినాడు .గ్రుడ్డివాడు చెప్పుచున్నాడు . అన్నా ! నేను మేళాను చూచుటకు వెళ్ళు చున్నాను ఆ మాటలు పొట్టవాడు విని" స్వామి వారి దయ నా మీద లేదు. చేతులు, కాళ్ళు ,పొట్ట, నేనెలాగున నడువగలను? నీకు కాళ్ళున్నవి దేక్కుని వెళ్ళగలవు, అంత గ్రుడ్డివాడు చెప్పు చున్నాడు " నీవు త్రినాధ స్వామి వారి ని భజింపుము. నీ కాళ్ళు చేతులు బాగౌతవి

క్షణంలో ఇద్దరం కలసి వెడలిపోదాము. నేను కేవలం గ్రుడ్డివాడిని ఎ మాత్రం కన్నులు కనిపించుటలేదు .త్రినాధ స్వామి వారిని భజించి నాను కనుక, కొంచెము కనిపిస్తున్నది . అందుచే, నీవు కూడా స్వామివారిని భజించినావంటే నీ బాధలు నివారణ చేస్తారు . అని చెప్పగా పొట్టవాడు త్రినాథా! త్రినాథా ! అని భజించినాడు.. గ్రుడ్డి అన్నా ! నీకు కాళ్ళున్నవి ,నడవ గలవు, నేను ఎలాగు నడవ గలను . నన్ను నీ భుజము మీద కూర్చో బెట్టుకొన నెమ్మదిగా నడచి వెళ్ళు నేను త్రోవ చూపుతుంటాను. నిశ్చింతగా ఇద్దరమూ మేళాకు చేరుకుందాము. అని పొట్టవాడు చెప్పాడు. అతని మాటలు విని గ్రుడ్డివాడు పొట్టవానిని భుజముపై కూర్చో బెట్టుకుని మెల్లగా నడచి పోతున్నాడు. నేస్తం ! నా నేత్రాలు నిర్మలంగా కనిపించు చున్నవి అని అనగా పొట్టవాడు అయ్యా ఇప్పుడు నడచి పోగలను ఈ విధంగా గ్రుడ్డివాడు, పొట్టవాడు కలసి త్రినాథ స్వామి మేళా దగ్గరకు ప్రవేశించి నారు.

త్రినాధులు వైష్ణవ భక్తుని రక్షించుట, మూర్ఖపు గురువును శిక్షించుట:-

ఆ మేళా జరుగు స్థలమునకు నిత్యమూ ఒక వైష్ణవుడు వస్తూ ఉండెడివాడు .అతడు త్రినాథ మేళా చెల్లకుండా ఇంటికి ఎప్పుడూ వెళ్ళిపోతూ ఉంటాడు. అతనిని ఈ ప్రొద్దు మన స్థాన మందు కూర్చుండ బెట్ట వద్దు అని అనుకుని మేళా చేయు వారంతా వైష్ణవుడు రాగానే చూచి మేళా చెల్లించ కుండా నీవు వెళ్ళు చున్నావు. కాబట్టి నిన్ను మేళా వద్దకు రాకుండా ఆపు చేయడమైనది .అని చెప్పగా వైష్ణవు డేమి అంటున్నాడనగా నాయనలారా ! అపరాధము క్షమించండి . ఇకనుండి మేళా కాకుండా వెళ్ళను. నేను నికరముగా చెప్పుచున్నాను నా గురువు ఇక్కడకు వచ్చినా సరే విడిచి వెళ్ళను. దైవ యోగమున ఆ క్షణమే గురువు వచ్చి వైష్ణవుని ఇంటిలోనికి వెళ్ళినాడు. నా శిష్యుడు ఎక్కడకు వెళ్ళినాడు ? ఆ దినము అగుపించలేదే ? మని వైష్ణవుని గురించి అతని తల్లిని అడిగినాడు. అప్పుడతనితో ఇలాగున చెప్పినది నా కుమారుడు మేళా వద్దకు వెళ్ళినాడు గురువు మేళా ఎవరిదని అడిగినాడు అందులకా ముసలిది అది త్రినాథుని మేళా అని చెప్పినది . ఆ మాటలు విని గురువు అక్కడకు వెళ్లి చూడగా అంతా స్వామివారిని భక్తి శ్రద్ధలతో పూజ చేయుచున్నారు .అది చూచి గురువుకు కోపం వచ్చి, బాగా తిట్టి, మేళా స్థలమును సామాగ్రిని కాలితో తన్ని వేశాడు .తరువాత

వైష్ణవుని పట్టుకుని బర బరా లాక్కు పోయాడు. కొంత దూరము వెళ్లేసరికిబోరున వర్షము కురియసాగినది . కటిక చీకటి కావడం వలన త్రోవ కన్పించడము లేదు గురు శిష్యులు చెల్లా చెదురై అతి కష్టం మీద గురువుగారి ఇంటికి చేరుకున్నారు గురువు ఇంటిలో చూడగా, అతని తల్లి గడప వద్ద కూర్చుని ఏడ్చు చున్నది గురువు ఆశ్చర్యపడి లోనికి పోయి చూడగా అతని భార్య, కుమారుడు చనిపొయినారు.

గురువు పశ్చాత్తాప పడి మేళా చేయుట, త్రినాధులు కరుణించుట:-

వారిని చూచి గురువు మూర్చబోయాడు శిష్యుడు పట్టుకుని లేపి కూర్చుండ బెట్టి ముఖముపై నీళ్ళు చల్లి" అయ్యా ! తమరు త్రినాథ స్వామివారికి అపరాదులు, త్రినాధ మేళాను పాడు చేసినారు. అందుకే మీకిది ప్రతిఫలము . మీరు నిష్టతో స్వామీ వారి మేళాను చేసిన యెడల మీ భార్యా కుమారులు బ్రతుకుతారు." అని శిష్యుడనగా ఆ మాట విని గురువు ఐదు మేళాలు ఇచ్చుటకు ఒప్పుకొనగా, వెంటనే భార్యా కుమారులు లేచి కూర్చున్నారు. త్రినాధ మేళా పాడుచేసినందుకు తగిన శిక్ష దొరికింది ."నేను మూర్ఖుడను ,అధముడను ప్రభువులవారి మహిమ తెలిసికొనలేకపోతిని" అని ప్రభువుల వారిని క్షమాపణ వేడి మేళాకు కావలసిన పదార్ధములు యావత్తు తెప్పించి అందరితో కలిసి మేళా సమర్పించినాడు . నూనె కాండము చెల్లినది . ప్రభువుల వారి పూజ కావచ్చినది . ఆకులు చెక్కలు గంజాయిని అందరూ పంచుకుని సేవించి సుఖమనుభవించినారు.

ఫలశ్రుతి :-

ఈ చరిత్ర ఎవరు వింటారో వారికి కుష్టు వ్యాధి గ్రుడ్డి తనము కూడా పోయి తరిస్తారు. పుత్రులు లేని స్త్రీ నిర్మలంగా వింటే పుత్రులు పుడతారు. ఎవరైనా కొంటెగా హాస్యము చెప్పిన యెడల నడ్డి తనము, గ్రుడ్డి తనము కలుగుతుంది . ముగ్గురు త్రిమూర్తులను మూడు స్థలముల నుంచి ముందు విష్ణువును పూజించవలెను చందనము పువ్వులను తెచ్చి త్రిమూర్తులను వేరు వేరుగా పూజించవలెను. నైవేద్యము సమర్పించి గంజాయిలో అగ్నిని వేయవలెను. తాంబూలము మూడు భాగములు చేసి

ఉంచవలెను. త్రిమూర్తుల వారి ఎడమ భాగమున వినాయకుణ్ణి ఉంచవలెను. మూడు దీపములు వెలిగించి "ఓ త్రినాధ స్వాములారా దయ చేయండి " అని అనవలయును. అంతా సమర్పించి త్రినాథ స్వాములవారి పాదములపై పడవలెను. అందరూ నిర్మలమైన మనస్సుతో కూర్చుని కదా వినవలయును. ప్రసాదము అందరూ పంచుకుని సేవించ వలెను. ఈ విధముగా త్రినాధులను పూజించి తరించండి " అని ఈ కధను సీతా దాసు చెప్పి యున్నారు.

మంగళ ప్రతి:-

శ్లో || మంగళం భగవాన్ విష్ణు మంగళం మధుసూదన మంగళం

పుండరీ కాక్ష మంగళం గరుడధ్వజ నీలాచల నివాసాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే

శ్రీ లక్ష్మీ ప్రాణ నాదాయ జగన్నాదాయ మంగళం.||

దత్తాత్రేయ పుత్రాయ శ్రీ త్రినాధాయ మంగళం.

శ్రీ త్రినాథ మేళా సమాప్తం

